

ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานของ  
องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม  
The Satisfaction of People with the Infrastructure Management of the  
Ban Yang Noi Sub-district Administrative Organization,  
Kosumpisai District, MahaSarakhm Province

สถาพร กลางประพันธ์<sup>1</sup>และ ทัชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ<sup>2</sup>  
SathapornKlangprapan<sup>1</sup>, and Thatchawat Laosuwan<sup>2</sup>

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม รวมถึงเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านและ ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป ทั้ง 14 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นผู้มีรายชื่ออาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 323 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ระดับ 0.96 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติทดสอบจำแนกตามหมู่บ้าน ใช้ค่า F-test ผลการศึกษา พบว่า 1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการก่อสร้างถนน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนนด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และด้านการจัดระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการก่อสร้างถนน และอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนนด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง และด้านการจัดระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 2) ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ, การดำเนินงาน

<sup>1</sup>นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

<sup>2</sup>อาจารย์ ดร. สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

## ABSTRACT

The objective of the independent study is to investigate the satisfaction of people with the infrastructure management of the Ban Yang Noi Sub-district Administrative Organization, Kosumpisai District, MahaSarakhm Province, to compare the satisfaction regarding the village, and to find some useful suggestions for the infrastructure management. The sample used was 323 heads or delegates of family members from fourteen villages in Kosumpisai District, MahaSarakhm who were over seventeen years old. They were selected by the Taro Yamane method. The research instrument was a questionnaire with a .96 reliability index. The data was analyzed by computer program. The research statistics used were percentage, mean, standard deviation, and F-test.

The research results are presented as follows; 1) The overall satisfaction of people with the infrastructure management of the Ban Yang Noi Sub-district Administrative Organization, Kosumpisai District, MahaSarakhm was at a moderate level. The one high rated item of the infrastructure management was road construction. The three moderate rated items of the management were road maintenance, electricity improvement, and water supply. 2) The satisfaction of people with the infrastructure management of the Ban Yang Noi Sub-district Administrative Organization, Kosumpisai District, MahaSarakhm regarding the different villages was different at the .05 level of the statistical significance.

**Keyword :** Satisfaction , Infrastructure Management

## บทนำ

นับตั้งแต่ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาสู่ระบอบประชาธิปไตย เมื่อ ปี พ.ศ. 2475 ก็ได้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน กล่าวคือ การบริหารราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม การบริหารราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ จังหวัด อำเภอ และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ซึ่งต่างก็ทำหน้าที่บริหารราชการด้วยความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด (ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 1) องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบใหม่ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการยกฐานะขึ้นจากสภาตำบลและมีองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งสิ้น 6,747 แห่งทั่วประเทศ จึงนับได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ครอบคลุมทุกจังหวัดของประเทศ มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม ประเพณี ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พ.ศ. 2537 นับว่าเป็นก้าวแรกของรัฐบาล ในการที่จะส่งเสริมการกระจายอำนาจและการปกครองไปสู่ประชาชน ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและองค์กรประชาชน เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติฉบับนี้สอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 และเป็นไปตามกระแสการพัฒนาในระดับสากลที่เน้นการวางรากฐานของประชาธิปไตยให้มั่นคงการกระจายอำนาจสู่องค์กรระดับชุมชนเป็นแนวคิดที่ถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ (สถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2540 : 2) ซึ่งถือว่าเป็นการกระจายอำนาจการปกครองขึ้นพื้นฐานของประเทศโดยแท้จริง อันเป็นการตอบสนองต่อนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งที่จะให้อำนาจในการบริหารงานแก่หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นเองมีความสามารถในการบริหารงานที่แก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นด้วยตนเองในขอบเขตและหน้าที่โดยไม่ต้องผ่านความเห็นชอบจากทางราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเหมือนเช่นในอดีต ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีความคล่องตัวในการดำเนินการบริหารงานให้มีความเจริญก้าวหน้าและตรงกับความต้องการของราษฎรในตำบลได้อย่างถึถ้วน (ภาคภูมิ โภชนกุล. 2541 : 2) ยิ่งกว่านี้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่หลักที่ต้องทำตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 อีก 9 ประการ มีดังนี้ (มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2545 : 58)คือ 1)จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2)รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ

ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ 7) ค้ำจุนดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น 9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย (มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2545 : 58)

องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนพิเศษ 52 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539 โดยบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2540 เป็นต้นมา ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่เกิดขึ้นตามหลักการกระจายอำนาจ ให้ความสำคัญในการบริหารจัดการภายใต้กรอบกฎหมาย และถือได้ว่าจะเป็นหน่วยงานหลักที่จะพัฒนาท้องถิ่นในทุกๆ ด้าน องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยมีหน่วยงานให้บริการแก่ประชาชน โดยแบ่งส่วนราชการเป็น 7 ส่วน ได้แก่ สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนสวัสดิการสังคม ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม และส่วนส่งเสริมการเกษตร การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงาน โดยการจัดเวทีประชุม เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการจากประชาชนในท้องถิ่น และร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลตามยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านต่าง ๆ และการดำเนินงานมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐในภาพรวม ซึ่งในการที่จะจัดทำงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้ครอบคลุมทุกภารกิจ ภายใต้งบประมาณที่มีอย่างจำกัด จึงเป็นสิ่งที่ส่งผลเกี่ยวกับการดำเนินงานเป็นอย่างมาก

ซึ่งการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยในปีงบประมาณ 2554 มีการดำเนินงานเรียงลำดับจากการจัดสรรงบประมาณมากไปน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 6,201,496 บาท คิดเป็น ร้อยละ 48.78 ด้านการศึกษา จำนวน 1,139,859 บาท คิดเป็น ร้อยละ 8.97 ด้านสาธารณสุข จำนวน 227,000 บาท คิดเป็น ร้อยละ 1.79 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 493,840 บาท คิดเป็นร้อยละ 3.88 ด้านการพัฒนาเด็ก

สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ จำนวน 4,605,533 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.22 ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 40,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.31 และด้านการอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 6,435 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.05 (รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2554. 2554: 18) และการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ในปีงบประมาณ 2555 มีการดำเนินงานเรียงลำดับจากการจัดสรรงบประมาณมากไปน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 2,775,282 บาท คิดเป็น ร้อยละ 30.34 ด้านการศึกษา จำนวน 1,043,335 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.39 ด้านสาธารณสุข จำนวน 170,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.86 ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จำนวน 199,104 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.17 ด้านการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ จำนวน 4,967,960 บาท คิดเป็นร้อยละ 54.2 ด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 3,220 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.04 (รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี 2555. 2555: 20) จะเห็นได้ว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยจะเน้นในด้านโครงสร้างพื้นฐาน และในการด้านการพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ แต่ในด้านอื่นๆ ยังพบว่ามี การดำเนินงานน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการอนุรักษ์ศิลปะ จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

สำหรับการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการก่อสร้างถนน ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนน ด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ด้านการจัดระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค เช่น โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงการซ่อมแซมปรับปรุงถนน โครงการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านและบำรุงรักษาซ่อมแซมระบบประปาซึ่งเป็นงานที่ประชาชนให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกกว่าเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่น แต่การที่จะดำเนินการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพจะต้องทราบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นอย่างไร ข้อดี ข้อเสีย เป็นอย่างไร และประชาชนคือผู้ที่สะท้อนให้เห็นว่าผลการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย มีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของประชาชนหรือไม่ เพราะงบประมาณส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย มุ่งเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้าง

พื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นข้อสนเทศในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

#### วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

#### ขอบเขตการศึกษา

##### 1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษามุ่งศึกษาระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ใน 4 ด้าน โดยใช้กรอบแนวคิดตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของ

องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม (องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย. 2554 : 45-46) และปรับใช้จากงานวิจัยของ อัมพร ขาวทอง (2550 : 39-43) ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการก่อสร้างถนน ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนน ด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ด้านการจัดระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

##### 2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้ง 14 หมู่บ้าน จำนวน 1,667 คน จาก 1,667 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียนอำเภอโกสุมพิสัย. 2555 : 1)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้ง 14 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีรายชื่ออาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 323 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (ยuthana siriporn. 2547: 58) จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

##### 3. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

##### 4. ขอบเขตด้านระยะเวลา มิถุนายน - กันยายน

2557

#### กรอบแนวคิดการวิจัย

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ข้อมูลทั่วไป<br>หมู่บ้าน | ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม<br>1. ด้านการก่อสร้างถนน<br>2. ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนน<br>3. ด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง<br>4. ด้านการจัดระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค |
|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### วิธีการวิจัย

##### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ที่มีรายชื่ออาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ทั้ง 14 หมู่บ้าน จำนวน 1,667 คน จาก 1,667 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียนอำเภอโกสุมพิสัย. 2555 : 1)
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้ง

14 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีรายชื่ออาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 323 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ (ยuthana siriporn. 2547: 58) จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย

#### เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

##### 1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย หมู่บ้าน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่าตามแบบลิเคิร์ท โดยมีระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยอำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

#### การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส โดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ และร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ระดับ ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม 4 ด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ยร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามเป็น รายข้อ รายด้าน และโดยรวมทุกด้าน อธิบายโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า กำหนดให้คะแนนของการตอบแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

#### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
2. สถิติพื้นฐาน
3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

#### ผลการวิจัย

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยอำเภอโกสุมพิสัยจังหวัดมหาสารคาม

ผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน และระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการก่อสร้างถนน ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนนด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่างด้านการจัดระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ด้านการก่อสร้างถนน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ โดย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือ ความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ ความเพียงพอของถนนที่ก่อสร้างต่อการให้บริการการใช้ประโยชน์ของถนนในการขนส่งสินค้าหรือผลผลิต

1.2 ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือ การดูแล บำรุงรักษา และการปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ดำเนินการได้ทั่วถึง คุณภาพในการปรับปรุงซ่อมแซมถนน การอำนวยความสะดวกในการปรับปรุงซ่อมแซมถนน ไม่ให้เกิดขวางการสัญจรไปมา

1.3 ด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่าง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ระดับปานกลาง 5 ข้อและอยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรกคือความเหมาะสมของการขยายเขตไฟฟ้าความสว่างในเวลากลางคืนของโคมไฟสาธารณะหมู่บ้านการดูแล บำรุงรักษาและซ่อมแซมโคมไฟสาธารณะหมู่บ้านที่ชำรุดเสียหาย

1.4 ด้านการจัดระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 8 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก คือ ความเพียงพอของการขยายท่อประปาให้ทั่วถึง ความเพียงพอของการก่อสร้างฝายเก็บน้ำ

ความเหมาะสมของการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน

2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วน ตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน

ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ทั้งโดยรวมและรายด้านมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้ 1. ด้านการก่อสร้างถนน พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วน

ตำบลยางน้อย แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2,4,6,7,11,12 และ 13 2. ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนนพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 6, 8, 10,11 และ 123. ด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่างพบว่าประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12 และ 13 4. ด้านการจัดระบบน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย แตกต่างกับ ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน หมู่ที่ 2,3,5,6,7,10,11,12 และ 13 5. โดยรวมพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย แตกต่างกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่ที่ 2,3,4,5,6,7,9,12 และ 13

### 3. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามดังนี้

3.1 ด้านการก่อสร้างถนน พบว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างถนนให้ครบทุกเส้นทางจราจรควรมีการตรวจสอบคุณภาพของถนนให้ตรงตามแบบแปลนของทางราชการ ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสองข้างทางทุกเส้นทางจราจร

3.2 ด้านการปรับปรุงซ่อมแซมถนนพบว่าควรมีการจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมถนนให้ครบทุกเส้นทางจราจรควรมีการเก็บกวาดถนนให้เรียบร้อยหลังจากมี การปรับปรุง ซ่อมแซมถนน

3.3 ด้านการพัฒนาระบบไฟฟ้าแสงสว่างพบว่าควรมีการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณจุดเสี่ยงต่างๆ ภายในชุมชนควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมโคมไฟสาธารณะหมู่บ้าน ให้ใช้งานได้อย่างเสมอ

3.4 ด้านการจัดระบบน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคพบว่าควรมีการพัฒนาระบบประปา ให้มีความสะอาดและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ควรมีการซ่อมแซมระบบประปาให้ใช้งานได้อย่างเสมอควรมีการมอบภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการระบบประปาหมู่บ้านให้องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยเป็นผู้ดูแล

### อภิปรายผล

#### 1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ผลการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ประชาชนยังไม่ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ถนน ไฟฟ้า ระบบประปา ยังไม่ได้รับอย่างเพียงพอตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่า ด้านที่ประชาชนมีความพึงพอใจมาก คือ ด้านการก่อสร้างถนน ทั้งนี้เนื่องจากจาก องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านการก่อสร้างถนนหรือทางจราจรเป็นหลัก ส่วนในข้อที่ประชาชนมีความพึงพอใจน้อย คือ ในเรื่องของความสะดวกเป็นระเบียบเรียบร้อยของถนนที่ปรับปรุง คุณภาพและความเหมาะสมของการติดตั้งโคมไฟสาธารณะและคุณภาพในการปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนยังเห็นว่า การดำเนินงานในเรื่องต่างๆ นี้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการทำได้นัก จึงควรมีการปรับปรุงการดำเนินงานเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมโพธิแก้วหนูนวล (2550 : 46-48) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษาพบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีค่าเฉลี่ยปานกลาง

#### 2. เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้านพบว่า

ผลเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน พบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ทั้งโดยรวมและรายด้านคิดเห็นแตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า แต่ละหมู่บ้าน ประชาชนมีปัญหาและความ

ต้องการในด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ต่างกันออกไป บางหมู่บ้านมีปัญหาในเรื่อง การจราจร บางหมู่บ้านมีปัญหาเรื่อง น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค จึงทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน

#### ข้อเสนอแนะ

##### 1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการศึกษาไปใช้

ในการศึกษา ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้ข้อมูลเสนอแนะบางประการ อันอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารส่วนตำบล ดังนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ควรมีการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างถนน ให้ครบทุกเส้นทาง จราจรควรมีการตรวจสอบคุณภาพของถนนให้ตรงตามแบบแปลนของทางราชการควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณสองข้างทางทุกเส้นทางจราจรควรมีการจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมถนนให้ครบทุกเส้นทาง จราจรควรมีการเก็บกวาดถนนให้เรียบร้อย หลังจากมีการปรับปรุงซ่อมแซมถนนควรมีการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ ภายในชุมชนควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะหมู่บ้านให้ใช้งานได้อยู่เสมอควรมีการพัฒนาระบบประปาให้มีความสะอาดและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ควรมีการปรับปรุงซ่อมแซม ระบบประปาให้ใช้งานได้อยู่เสมอ ควรมีการมอบภาระหน้าที่ในการบริหารจัดการ ระบบประปาหมู่บ้านให้องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยเป็นผู้ดูแล

##### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาในคราวต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

#### เอกสารอ้างอิง

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2539) การปกครองท้องถิ่น

ไทย. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.

สำนักบริหารงานทะเบียน. (2555).ตรวจสอบ

ประชากรจากทะเบียนบ้าน. มหาสารคาม :

อำเภอโกสุมพิสัย

จังหวัดมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2543). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่

3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

สถาบันเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2546).คู่มือการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปี 2546. กรุงเทพฯ : ศูรสภา.

ภาคภูมิ โภชนกุล. (2541). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งในจังหวัดยะลา.

(ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).

ยุทธนา ศิริพรรณ. (2551).การพัฒนาหมู่บ้าน

หนองโก ตำบลหนองโก อำเภอเบรบือ จังหวัดมหาสารคาม.(วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).

สมโพธิแก้วหนูนวล.(2550).ความพึงพอใจของ

ประชาชนต่อการให้บริการตามภารกิจด้านโครงสร้าง พื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองธง อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง. (รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2545).รวม

กฎหมายเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นรวมทั้งที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงพ.ศ.

2546. กรุงเทพฯ ฯ มูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.

องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย. (2540).ข้อมูล

พื้นฐานทั่วไป. มหาสารคาม : องค์การบริหารส่วนตำบล

ยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม.

อัมพร ขาวทอง. (2550).ความพึงพอใจของ

ประชาชนต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลบาเจาะ อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง. (รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).